

Camins ramaders

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Per diferents indrets del terme municipal

Coordenades:

Latitud: 42.24479
Longitud: 1.97288
UTM Est (X): 415263
UTM Nord (Y): 4677466

Classificació

Número de fitxa 08166 - 144
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de La Pobla de Lillet, Plç. Ajuntament, núm.1. 08696-La Pobla de Lillet
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 22/11/2009 - 01:00

Descripció

L'any 2.007 es va realitzar l'inventari dels camins ramaders del Berguedà per part del Grup de Defensa de la Natura, dirigit per Xavier Campillo i Besses, i el suport del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de Berguedà Iniciatives SD, SL.. En el treball trobem els següents camins ramaders que passen pel municipi de la Pobla

de Lillet:

-Camí de la Pobla a Castellar de N'Hug: ICR63. Amplada entre 32 i 10 metres. Surt de la plaça de Sant Isidre, va per la via del carrilet, s'enfila cap Cal Mossèn Elies i pren el camí de Panella, va per sobre Ca l'Artigas i Cal Sargantana, i segueix fins la casa de la Molina; aquí hi ha dues opcions, una pel Clot del Moro, el pas de l'Ós i enllaça amb el camí que ve de la Farga, i l'altra va per sota la fàbrica del Clot del Moro cap a la Parera i pren el camí de la Farga en direcció al prat, creua el rec i agafa en direcció la Farga, passant-hi a tocar, fins al Molí, i continua fins Castellar de N'Hug.

-Camí de Castellar de N'Hug a Prats de Lluçanès per la Riera de Merlès: ICR8. Té una amplada de 20 metres, tot i que també citen que alguns trams són de 3,5m. El camí entra a la Pobla, venint de Castellar, per prop de Ca l'Escolà i les Rovires, prenent direcció Cal Bescaire, es dirigeix cap Montverdor, passa pels camps del Guixé, després cap la Teuleria de Montverdor, segueix prop del torrent cap a la Font del Bisbe, creua el terme seguint per la carretera de Sant Jaume en direcció Santa Eugènia.

-Camí de Guardiola a la Pobla de Lillet: ICR12. Consta una amplada de 20 metres. Surt de la plaça de l'església de Guardiola, passa per Cal Companyó, i entra a terme de la Pobla per sota la carretera de Guardiola a l'alçada del riu Gavarrós, continua cap al Molí de l'Espelt, després cap Santa Cecília, segueix cap Fumanya, després el Plantiu i cap Roca Subiera, per dirigir-se cap Cal Pau Solana, i entra a la Pobla per leits, cap plaça de Sant Isidre, carrer de Berga, carrer Unió i fins la plaça del Molí de la Vila. Després té continuïtat cap a enllaçar amb el camí ICR8, passant per les Coromines al costat de la capella de Sant Antoni, i segueix en direcció al monestir, fins enllaçar amb el camí que per un costat porta cap Sant Jaume de Frontanyà i per l'altre cap Castellar de N'Hug i Pla d'Anyella.

-Camí de Cerdanyola a Sant Jaume de Frontanyà: ICR24. Amplada aproximada de 30 passes per banda, però a l'expedient de classificació consta de 20 metres i 3,5 metres a dins el poble. Ve de Sant Julià de Cerdanyola entrant per la baga de Fontanals, segueix cap la Balma de Crist i cap el Coll de la Ceba; continua carenejant per la Collada del Pla de l'Om i d'aquí es dirigeix cap a Sant Jaume de Frontanyà. Gran part del trajecte passa prop del límit sud del terme municipal; part del traçat està senyalitzat com a GR-241.

-Camí de la Baells a la Pobla pel Catllaràs: ICR25. Amplada aproximada de 30 passes per banda. Des del Gall de Cercs passant per Vilada, va fins la Clusa, des d'on es dirigeix a la Pobla anant pel Roc del Catllaràs, el Coll de la Ceba, i Camp de l'Ermità, tot seguint aproximadament el límit del terme amb Cerdanyola; després va cap el Pla de Sant Cristòfol en direcció Falgars, per seguir cap el planell de l'estació de tren de Riutort-Gavarrós, on enllaça amb el camí de Guardiola.

-Camí de Cerdanya pel Pla de Rus: ICR64. A Santa Cecília de Riutort (enllaça amb el camí de Guardiola a la Pobla) surt un camí que tot passant pel Coll de Cerqueda i després pel Pla de Rus, porta a la Cerdanya, enllaçant amb diversos camins.

-Camí de la Bassa de Tarnes: ICR67. 20 metres d'amplada. Surt de la Bassa de Tarnes, i passa per l'Espelt, seguint el torrent de Gavarrós va pujant fins enllaçar amb el camí de Paller. (Forma part del camí de Sant Romà de la Clusa a Coll de Pal)

S'han mantingut la terminologia emprada en l'inventari esmentat, incloent el codi. A l'inventari també hi ha un quadre de correspondència dels camins inventariats amb els camins inclosos en els expedients de classificació de Vies Pecuàries.

Observacions:

En l'elaboració de l'inventari a més del recull exahustiu de dades de les fonts bibliogràfiques i cartogràfiques, es va treballar amb un seguit d'enquestadors que van realitzar un treball a fons de recollida de dades orals de persones coneixedores dels camins ramaders. En el cas de la Pobla el conjunt de camins van estar descrits per Ernest Sitges.

Història

El conjunt d'aquests camins formen part d'una complexa xarxa de camins ramaders, entre els quals podem destacar com a grans eixos transhumants el identificats com a ICR12 i ICR63, com a camins principals el ICR8, ICR24 i ICR64, i com a camins secundaris l'ICR25 i ICR67. Els camins ramaders estan connectats entre ells ja que la seva funció és permetre el trànsit dels ramats transhumans que provinents de la costa i la plana es dirigien a les pastures pirinenques. De fet a la comarca del Berguedà i en concret a la Poble de Lillet hi creuen alguns dels camins ramaders més importants de Catalunya, entre els que cal destacar el camí ramader que uneix el Vallès amb Castellar de N'Hug i el Pla d'Anyella. És difícil saber-ne l'antiguitat, tot i que consten poques mencions directes són esmentats des d'època medieval; de fet, la majoria han estat emprats des de temps molt reculats i en alguns casos, el seu trajecte o part, forma part de camins de connexió emprats no només com a ramaders, sinó també com les vies naturals de pas i d'unió de diferents poblacions.

Els camins ramaders són un bé de domini públic i de titularitat autonòmica, i són inalienables, imprescriptibles i inembargables; estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La llei diu que "se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurrendo tradicionalmente el tránsito ganadero." (art.12). La llei contempla usos complementaris dels camins ramaders com el passeig, la pràctica de senderisme, i altres, sempre respectant la prioritat del trànsit ramader.

Bibliografia

AGRUPACIÓ DE MUNTANYENCs BERGUEDANS (1984) "Pels camins del Berguedà". L'Erol, juliol de 1984: 75-81.

CAMPILLO, X. (Dir.) (2004): Inventari de camins de la comarca del Berguedà (segona fase). Consell Comarcal del Berguedà. Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Naturgest S.L.

CAMPILLO, X. (Dir.) (2007): Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró, Berguedà Iniciatives SD, SL.

JAUMOT I BISBAL, M. (2006:94): La vall de Lillet (del Riutort al Junyent). Itineraris des de la Sala i el Xalet del Catllaràs. Cossetània edicions, Valls.

SERRA, R.; SANTANDREU, M.D. (1984): "Dels camins romans a les carreteres asfaltades". L'Erol, juliol de 1984, 12-22.

TORRES, C.A. (1905:102-104): Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà, Barcelona.

Plànol: Inventari de camins rurals i camins i pistes forestals de Catalunya, Municipi de la Poble de Lillet, Mapa 1:25.000; Naturgest, S.L.: Bernat Soler (dir.), i Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera: Xavier Campillo (dir.). Febrer de 2.005.

